

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

Legea nr. 389/1943

LEGE

În vigoare

EMITENT

Parlamentul României

PUBLICARE

Monitorul Oficial Nr. 146 din 26 Iunie 1943

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 15:47

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/22960>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

1. Articolul 1	22. Articolul 22
2. Articolul 2	23. Articolul 23
3. Articolul 3	24. Articolul 24
4. Articolul 4	25. Articolul 25
5. Articolul 5	26. Articolul 26
6. Articolul 6	27. Articolul 27
7. Articolul 7	28. Articolul 28
8. Articolul 8	29. Articolul 29
9. Articolul 9	30. Articolul 30
10. Articolul 10	31. Articolul 31
11. Articolul 11	32. Articolul 32
12. Articolul 12	33. Articolul 33
13. Articolul 13	34. Articolul 34
14. Articolul 14	35. Articolul 35
15. Articolul 15	36. Articolul 36
16. Articolul 16	37. Articolul 37
17. Articolul 17	38. Articolul 38
18. Articolul 18	39. Articolul 39
19. Articolul 19	40. Articolul 40
20. Articolul 20	41. Articolul 41
21. Articolul 21	

Articole

Capitolul 1 - Dispozițiuni generale

Articolul 1

Legislația civilă și comercială a Vechiului Regat se extinde în teritoriile de peste Carpați, precum urmează: 1. Codul civil din 4 Decembrie 1864; 2. Legea pentru judecătorii de ocoale din 30 Octombrie 1907; 3. Codul de procedură civilă din 14 Martie 1900; 4. Codul comercial din 10 Mai 1887; 5. Legea asupra drepturilor proprietarilor rezultând din contractele de închiriere și arendare, din 30 Martie 1903; 6. Legea asupra marilor de fabrica și de comerț din 15 Aprilie 1879; 7. Legea asupra brevetelor de invenții din 13 Ianuarie 1906, cu modificările lor ulterioare, precum și toate legile civile, comerciale și de procedură, de orice natură, cum și regulamentele lor, în vigoare la data punerii în aplicare a acestei legi.

Capitolul 1 - Dispozițiuni generale

Articolul 2

Trimiterile făcute de legile și regulamentele ce au intervenit după Unire, - 1 Decembrie 1918, - la legile locale ce se abroga, se socotesc făcute la legile și regulamentele extinse, corespunzătoare. Trimiterile făcute de legile și regulamentele ce au intervenit după Unire la legi din Vechiul Regat neextinse în tot cuprinsul țării, se socotesc făcute la legile și regulamentele locale corespunzătoare rămase în vigoare. Trimiterile făcute de legile și regulamentele locale rămase în vigoare, la legile și regulamentele locale ce se abroga, se socotesc făcute la dispozițiunile corespunzătoare din legislația extinsă prin prezenta lege.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 3

Până la revizuirea codurilor române se mențin următoarele dispozițiuni din dreptul local: 1. Dispozițiunile Legii XX din 1877 și VI din 1885, pentru regularea afacerilor de tutela și curatela, cu modificările lor ulterioare, precum și acele dispozițiuni din alte legi în imediată și necesară legătură cu acestea; 2. Dispozițiunile privitoare la dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor; 3. Legile, regulamentele sau ordonanțele privind cărțile funciare, precum și dispozițiunile din legi, regulamente sau ordonanțe privind cărțile funciare centrale pentru cai ferate și canale. 4. Dispozițiunile Legii XXXV din 1874 și VII din 1886, privitoare la notarii publici, cu modificările ulterioare; 5. Art. 50-89 inclusiv și art. 98-106 inclusiv din procedura de moștenire.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 4

Constituirea, transmiterea, modificarea sau stingerea drepturilor reale imobiliare se fac prin înscriere în cartea funciară. Rămân exceptate cazurile prevăzute de legea locală în care drepturile reale se dobîndesc fără înscriere în cartea funciară; titularul nu va putea dispune însă de ele decât după ce s'a făcut înscrierea. Convențiunile și actele unilaterale referitoare la constituirea, transmiterea, modificarea sau stingerea drepturilor reale imobiliare, vor fi valabile, numai dacă sînt făcute prin act scris, iar în cazurile prevăzute de lege, în forma autentică. Ori de cîte ori legile extinse prevăd înscrierea sau transcrierea în registrul de înscipții sau transcripțiuni, a actelor privitoare la drepturi reale imobiliare sau la anumite drepturi personale, ori a măsurilor de asigurare asupra imobilelor, se va face înscrierea corespunzătoare în cartea funciară, potrivit regulilor ce o carmuesc și cu efectele acolo prevăzute. Se vor nota în cartea funciară, cu efectele prevăzute de legile ce o carmuesc, drepturile personale, faptele sau alte raporturi juridice, susceptibile de înscriere, potrivit legilor locale menținute în vigoare. Cînd legile ce se extind prevăd afișarea unei acțiuni sau extrasului ei, dînd efect retroactiv hotărîrii ce se va pronunța asupra bunurilor imobiliare și a uneia din părți cum este cazul art. 285 din Codul civil și art. 630 procedura civilă, acțiunea va fi notată în cartea funciară în care este înscris bunul asupra căruia hotărîrea urmează a avea efect.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 5

Dacă vreo clădire face obiectul proprietății pe etaje sau pe apartamente, se va deschide o carte funciară colectivă pentru întreaga clădire și cîte o carte funciară individuală pentru fiecare etaj sau apartament. Imobilul în întregul său va fi indicat în carte funciară colectivă cu un număr nefractionat, iar în cărțile funciare individuale, fiecare etaj sau apartament, va fi indicat cu un număr de parcela fractionat, al cărui numarator va fi numărul arătat în carte funciară colectivă, iar numitorul va fi indicele etajului sau apartamentului. În cartea funciară colectivă se vor înscrie toți proprietarii etajelor ori apartamentelor. Aceasta carte va arata, în titlul, clădirea care face obiectul proprietății individuale, pe etaje ori apartamente, împreună cu numărul ei de parcela, iar pe foaia A, numărul de parcela al fiecărui etaj ori apartament, cu arătarea cărții funciare în care se găsește înscris, precum și părțile indivize comune ale clădirii. În cartea funciară individuală se va înscrie proprietarul etajului sau apartamentului, se va arata dreptul de coproprietate asupra părților comune indivize și se va face trimitere la numărul cărții funciare a întregii clădiri. Înscrierile privitoare la întreaga clădire se vor face atît în cartea funciară colectivă, cat și în cele individuale.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 6

Copărtașul va putea cere, în temeiul înscrisului original de imparteala și a copiei legalizate a chemării în garanție, înscrierea unui privilegiu, asupra imobilelor ce ceilalți copartasi au dobîndit prin efectul împărțelii, pentru garantarea creanței rezultînd din evicțiune. Înscrierea se va face pînă la concurenta sumei pentru care a fost chemat în garanție.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 7

În cazul prevăzut de art. 1737, pct. 4, privilegiul se va înscrie în temeiul primului proces-verbal, pentru suma arătată în contract, iar dacă valoarea lucrărilor nu rezultă din contract, privilegiul se va înscrie pînă la suma maxima arătată în cerere; cel împotriva căruia s'a făcut înscrierea va putea însă prin apel sa ceara în acest din urmă caz reducerea sumei înscrise. Cel de al doilea proces-verbal se va nota în cartea funciară, cu referire la prima înscriere săvîrșită. Instanța va incuviinta radierea privilegiului, la cererea oricărui interesat, după ascultarea părților, dacă nu s'a cerut notarea celui de al doilea proces-verbal, în termenul de 6 luni, prevăzut de art. 1737, pct. 4, iar cel împotriva căruia s'a făcut înscrierea, a înstrăinat imobilul sau a fost declarat în stare de faliment, ori a încetat din viața și succesiunea a fost acceptată sub beneficiul de inventar.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 8

Cesionarul va putea cere înscrierea ipotecii în favoarea sa, pe baza înscrisului de cesiune a creanței. Cînd se cedează o creanța garantată cu ipoteca înscrisă în cartea funciară, comunicarea încheierii de înscriere, făcuta debitorului de către instanța de carte funciară tine locul notificării prevăzute de art. 1393 Cod civil. Debitorul cedat va putea cere, în termen de o luna dela comunicare încheierii prin care s'a ordonat înscrierea strămutării ipotecii, notarea excepțiilor pe care le-ar fi putut opune cedentului pentru cauze anterioare comunicării înscrierii și pe care înțelege să le opună cesionarului. Instanța de carte funciară va incuviinta în întregime sau în parte radierea dreptului de ipoteca sau notarea prevăzută în alineatul precedent, în temeiul hotărîrii judecătorești rămasă definitivă (sau irevocabilă), prin care s'a pronunțat asupra temeiniciei excepțiilor invocate de debitorul cedat. Dispozițiunile acestui articol se vor aplica prin asemănare și în cazul gajului constituit asupra unei creanțe ipotecare.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 9

Dacă ipoteca creanței novate a fost rezervată pentru garantarea noiei creanțe, aceasta se va înscrie cu rangul vechei ipoteci, în temeiul înscrisului dovedind novatiunea.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 10

Cel subrogat în drepturile creditorului ipotecar va putea cere înscrierea strămutării dreptului de ipoteca în temeiul înscrisurilor ce dovedesc subrogatiunea.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 11

Revocarea donațiilor pentru survenire de copil și raportul în natura a bunurilor imobiliare ce fac parte din o succesiune, nu aduc atingere sarcinilor și instrăinarilor constituite de către proprietarul tabulat. Revocarea donațiunii pentru neîndeplinirea condițiilor nu aduce atingere instrăinarilor sau sarcinilor consimțite de același proprietar, afară numai dacă condițiile au fost notate în cartea funciară. Imparteala nu va fi supusă dispozițiilor art. 786 din Codul civil, în ce privește imobilele situate în tinuturile unde legislația se întinde prin prezenta lege; ea va avea în acest caz caracterul unui act constitutiv de drepturi.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 12

Ordonanța prin care se dispune facerea popririi asupra unei creanțe ipotecare se va comunica din oficiu instanței de carte funciară, care, după notare o va comunica terțului poprit. Suma poprită se va distribui între creditorii ce au urmărit, potrivit prevederilor art. 464 din Codul de procedură civilă.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 13

Executarea silită asupra bunurilor imobile sau uzufructului imobilelor, cum și măsurile de asigurare asupra acestora se va face potrivit art. 132, 135-213, 220 și 221 din Legea Nr. LX din 1881, cu modificările aduse prin Legea LIV din 1912. Căile de atac împotriva încheierilor și termenele în care se pot exercita sînt cele prevăzute în aceste legi. Apelul se va judeca de tribunal. Executarea imobiliară se va ordona de instanța care a judecat în prima instanța. Ordonarea executării imobiliare în temeiul unui act notarial, a unei hotărîri data în materie penală sau a hotărîrii unei autorități administrative este de competența judecătoriei domiciliului celui urmărit; în cazul mai multor debitori urmăriți creditorul are alegerea judecătoriei. Cererea de executare va cuprinde datele prevăzute de art. 135 din Legea executiională locală. Ea se va face în numărul de exemplare necesar pentru a se comunica fiecărui debitor urmărit și fiecăreia din instanțele de carte funciară ce urmează a proceda la executare, plus un exemplar pentru instanța sesizată cu cererea. La cerere se va alătură hotărîrea investită cu formula executorie. Cererea de ordonarea executării se va rezolva în camera de consiliu, fără citarea părților. Dacă cererea este admisibilă, instanța va da o ordonanță de execuție și va urma potrivit art. 136 din Legea executiională locală.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 14

Instanța de recurs în materie de carte funciară este Curtea de Casație.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 15

În procesele care au de obiect valorificarea drepturilor de proprietate imobiliară și a altor drepturi reale ori sarcini reale, sau eliberarea imobilului de sub acestea, în procesele de imparteala, de hotar și de posesiune, referitoare la imobile și în procese de carte funciară pentru radiere, competența instanțelor judecătorești pe teritoriul căreia este situat imobilul, este o competență exclusivă. Dacă imobilul este situat pe teritoriul mai multor instanțe, procesul se poate intenta înaintea oricăreia din ele.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 16

Notarul public în afară de cazul prevăzut de art. 108, alin. prim, din Legea notarială (locală), nu va putea audia martori și primi în depozit bani și efecte publice de credit. Instanța competența să investească cu formula executorie un act notarial va fi judecătoria în circumscripțiunea căreia notarul public își are sediul.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 17

Procedura de moștenire se va deschide din oficiu, când în succesiune se găsesc bunuri imobile sau dacă între moștenitori sînt minori ori persoane puse sub curatela în temeiul art. 28 din Legea tutelara locală, dacă în termen de 3 luni dela moarte, cei interesați nu au cerut deschiderea și nici nu au cerut în același timp liberarea certificatului de moștenitor sau de legatar. Cererile de liberarea certificatului de moștenitor sau legatar retrase sau respinse prin hotărîri rămase definitive, se socotesc neintroduse. În termen de 15 zile dela data decesului, delegatul primăriei în comunele urbane, iar în comunele rurale notarul, va întocmi un act cuprinzînd data deschiderii succesiunii, inventarul imobilelor și valoarea lor aproximativă, numele, etatea și domiciliul moștenitorilor cu arătarea dacă vreunul din ei este minor sau pus sub curatela și a celor mai apropiate rude și îl va trimite judecătoriei competența sa procedeze la deschiderea succesiunii. Judecătoria, dacă sînt întrunite cerințele alin. prim, din oficiu va delega un notar public pentru desbaterea succesiunii.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 18

Dreptul de priveghere și acțiunea disciplinară se va exercita față de notarii publici, potrivit art. 7, alin. 10-13 inclusiv din Decretul-lege Nr. 478 din 1 Octomvrie 1938.

Capitolul 2 - Dispozițiuni din legile locale menținute în vigoare

Articolul 19

Dispozițiunile din legile locale menținute în vigoare se aplică persoanelor având domiciliul real pe teritoriul de aplicare a acestor legi, precum și bunurilor aflate pe acel teritoriu. Succesiunile vor fi carmuite de legea ultimului domiciliu al defunctului, ori unde ar fi situate bunurile care le compun. Impartea imobilelor aflate pe teritoriu unde procedura de moștenire locală este menținută, se va face potrivit dispozițiunilor art. 10. Forma actelor este carmuita de legea locului unde se întocmesc.

Capitolul 3 - Dispozițiuni transitorii · Secțiunea I - Dispozițiuni de drept civil

Articolul 20

Validitatea căsătoriei va fi guvernata de legile în vigoare la data celebrării. Totuși, căsătoria care, potrivit legilor anterioare, este nulă sau anulabilă, nu va putea fi desfintată după intrarea în vigoare a noii legi, decât dacă desfintarea ei ar putea fi pronunțată și potrivit dispozițiunilor extinse.

Capitolul 3 - Dispozițiuni transitorii · Secțiunea I - Dispozițiuni de drept civil

Articolul 21

Desfacerea căsătoriei pentru fapte intamplate înainte de punerea în aplicare a acestei legi, se va putea face numai dacă acele fapte pot da loc la desfacerea căsătoriei și după Codul civil. Cererile pentru transformarea separațiunii de pat și masa în despărțenie, se vor putea face în termen de 6 luni, socotite dela punerea în aplicare a acestei legi, dacă dela rămânerea definitivă a hotărîrii de separatiune a trecut mai mult de 2 ani, iar în caz contrar dela împlinirea celor doi ani.

Capitolul 3 - Dispozițiuni transitorii · Secțiunea I - Dispozițiuni de drept civil

Articolul 22

Tăgăduirea paternității copilului născut înainte de intrarea în vigoare a acestei legi se va face potrivit legilor anterioare.

Capitolul 3 - Dispozițiuni transitorii · Secțiunea I - Dispozițiuni de drept civil

Articolul 23

Succesiunile deschise înainte de intrarea în vigoare a acestei legi sînt carmuite de legile în vigoare la data deschiderii lor.

Articolul 24

Acceptarea sau renunțarea la o succesiune deschisă înainte de punerea în aplicare a acestei legi, când moștenitorul nu și-a exercitat încă dreptul de opțiune, se va face în forma prevăzută de legea extinsă. Termenul pentru facerea inventarului, prevăzut de art. 706

c) civ., va începe a curge dela punerea în aplicare a acestei legi, afară dacă nu este modificat prin dispozițiuni din legi speciale.

Articolul 25

Convențiunile și dispozițiunile testamentare, privitoare la indiviziune, anterioare punerii în aplicare a acestei legi, vor continua să-și producă efectele. Cu toate acestea fiecare indivizar va putea cere ieșirea din indiviziune după trecerea a 5 ani dela intrarea în vigoare a acestei legi, afară numai dacă termenul stabilit prin contract sau testament expira mai înainte.

Articolul 26

În succesiunile ce se vor deschide după punerea în aplicare a acestei legi, desmostenirile făcute în temeiul legilor locale anterioare vor rămîne fără efect.

Articolul 27

Actele juridice, între vii și pentru caz de moarte, anterioare intrării în vigoare a acestei legi, rămîn supuse, în ce privește validitatea, efectele și mijloacele de probațiune, legilor care le carmuiau la data cînd au luat naștere. Efectele acestor acte se vor produce după intrarea în vigoare a acestei legi, vor fi însă supuse dispozițiunilor de ordine publică din legile extinse. Dovada anteriorității actului juridic se va face prin mijloacele de dovada admise de legile sub imperiul cărora actul a fost făcut sau încheiat.

Articolul 28

Pactele succesoriale și testamentele comune făcute în temeiul legilor locale, își vor produce efectul și în succesiunile ce se vor deschide posterior intrării în vigoare a acestei legi. Ele vor putea fi revocate sau anulate potrivit dispozițiunilor legilor în vigoare înainte de această dată.

Articolul 29

Faptele producătoare de prejudicii, anterioare intrării în vigoare a acestei legi, își vor produce efectele prevăzute în legile sub care s'au săvârșit.

Articolul 30

Pentru căsătoriile încheiate înainte de intrarea în vigoare a acestor legi, raporturile patrimoniale dintre soți rămân carmuite, în lipsa de convențiuni, de regimul legal sub care căsătoria s'a încheiat; însă regimul matrimonial nu va mai putea fi schimbat în timpul căsătoriei și nici dota nu va putea fi sporită.

Articolul 31

Prescripțiunile începute înaintea punerii în aplicare a acestei legi sînt carmuite în ce privește natura, durata și efectele lor, de dispozițiile legii sub care au început. Cînd legea noua prevede un termen mai scurt decît acel din legea veche, se va aplica termenul mai scurt, dacă socotit din ziua punerii în aplicare a legii noi, termenul se împlinește mai înainte termenului prevăzut de legea veche. Cazurile de suspendare și înteruperea prescripției sînt acelea prevăzute de legea noua. Dispozițiunile art. 1909 din Codul civil nu vor fi aplicabile posesiunilor începute înainte de intrarea în vigoare a legii prezente.

Articolul 32

Obligațiunile privitoare la ținerea registrelor comerciale, stabilite prin Codul comercial român, intră în vigoare la 1 Ianuarie 1944. P n  la această dată registrele comerciale ținute în conformitate cu dispozițiunile din legile anterioare, produc aceleași efecte ca și registrele din Codul comercial extins.

Articolul 33

Statutele societăților pe acțiuni vor trebui să fie puse de acord cu legile extinse, p n  la 1 Ianuarie 1945, îndeplinindu-se formalitățile din art. 92 și 96 din Codul de comerț.

Articolul 34

Răspunderea membrilor societății în nume colectiv în operațiunile încheiate de societate înainte de intrarea în vigoare a acestei legi, va fi aceea prevăzută de legea locală.

Articolul 35

Procurile comerciale, date și înscrise în registrul comerțului înainte de punerea în aplicare a acestei legi, păstrează efectele prevăzute de legile anterioare, în privința puterilor acordate procuratorului până la expirarea sau încetarea lor.

Articolul 36

Falimentele declarate înainte de intrarea în vigoare a acestei legi, vor fi carmuite de legile în fiinta la data când au fost declarate. Concordatele post-falimentare cerute după punerea în aplicare a acestei legi, vor fi carmuite de Codul comercial.

Articolul 37

Acțiunile și cererile introduse până la punerea în aplicare a acestei legi, vor fi judecate potrivit legilor în vigoare la data cererii și de către instanța competența, potrivit legii sub care a fost introdusă. Convențiunile de prorogarea competenței instanțelor de judecată, valabile potrivit dreptului local și anterioare acestei legi, își vor produce efectele și în urma punerii în aplicare a acestei legi.

Articolul 38

Hotărârile pronunțate înaintea intrării în vigoare a acestei legi, rămân supuse căilor de atac și termenelor prevăzute de legea sub imperiul căreia au fost pronunțate.

Articolul 39

Perimarea acțiunilor, opozițiilor, contestațiilor, apelurilor, recursurilor sau cererilor de revizuire care se găsesc în nelucrare sau suspendate la intrarea în vigoare a acestei legi, va avea loc în termen de 3 ani, socotit dela data când procesul a fost lăsat în nelucrare, respectiv dela cel din urma act de procedura.

Articolul 40

Cînd nu se poate determina instanța competența a judeca o cerere sau cînd din cauza unei imposibilitati de fapt, această instanță nu poate fi sesizată, Înalță Curte de Casație va putea indica, la cererea oricăreia din părți, instanța competența. Dispozițiuni finale

Articolul 41

Prezentul decret-lege se pune în aplicare pe data de 10 Septemvrie 1943. Pe aceeași dată se abroga toate legile, cutumele, regulamentele și dispozițiile contrare legilor și regulamentelor extinse a acestei legi. -----